

Novoles

LETO X.

ŠTEVILKA 3

Straža, 5. aprila 1972

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA LESNEGA KOMBINATA »NOVOLES« STRAŽA PRI NOVEM MESTU

Predsednik IS SRS v Novolesu S. Kavčič: „Vztrajati moramo!“

V torek, 28. marca dopoldne, je predsednik slovenskega Izvršnega sveta Stane Kavčič v spremstvu podpredsednika dr. Franceta Hočevarja in sodnika ustavnega sodišča Jožeta Borštnarja obiskal lesni kombinat Novoles. Goste so spremljali najvišji politični in oblastni predstavniki iz novomeške občine.

Predsednik Stane Kavčič si v spremstvu glavnega direktorja Jožeta Kneza in predsednika občinske skupščine Novo mesto Francija Kuharja ogleduje proizvodnjo v našem lesnem kombinatu.

Predsednik Kavčič si je s svojim spremstvom najprej ogledal naš lesni kombinat, nato pa je imel razgovor s predstavniki našega podjetja. Glavni direktor Knez Jože je seznanil predsednika z delom kolektiva. Staneta Kavčiča je najbolj zanimal izvoz, uveljavljanje samoupravnega dogovora in s tem v zvezi tudi osebni dohodki. »V letošnjem letu«, je

dejal glavni direktor Jože Knez, »bomo zopet posvetili glavno skrb izvozu v Ameriko. Ameriškim kupcem smo nekako uspeli dvigniti cene, težja zadeva pa je z domačim trgom. Tu nas še vedno dajejo zamrznjene cene. Kljub temu, da nam domači trg vrže 15% manj kot tuji, ga moramo še vedno držati. V zvezi z uveljavljanjem samoupravnega do-

govora pa nastajajo nekatere težave, ki jih po svojih močeh rešujemo. Upamo pa, da bomo do srede leta kar najuspešnejše rešili tudi problem dviga osebnih dohodkov.

Staneta Kavčiča pa je zanimalo tudi mišljenje preprostih delavcev o izvajanju stabilizacije. Na to vprašanje mu je v imenu delavcev odgovoril predsednik sindikata Martinčič Peter. »Mislim, da vlada med delavci velika bojazen. Bojijo se namreč, kam bo pripeljala politika stalnega dvigovanja cen. V začetku smo lahko brali v vseh časopisih, da se cene ne bodo dvignile več kot 5%. Danes pa v trgovinah vidimo, da se niso držali teh obljub. Plače so ostale iste in standard delavcev tako hitro pada.«

Istega mišljenja je bil tudi sekretar ZK Andrej Znidaršič.

Ob koncu svojega obiska je predsednik IS SRS Stane Kavčič dejal: »Čim pridemo do tega, da se moramo odreči standardu, razširjeni produkciji ali inozemskim kreditom, se noče nihče nobeni od teh stvari odreči. Pripravljeni smo tudi iskati manjšo stabilnost, samo da se ne bi bilo treba vsemu temu odpovedati. Premalo se držimo tega, da rečemo ali — ali. Vsega pač ne moremo vskladiti. Nujno se bomo moralj odreči nekaterim stvarim, da bomo lahko speljali našo stabilizacijo do konca in uspešno.«

Po končanem obisku je odšel Stane Kavčič s svojim spremstvom še v tovarno IMV, kjer si je ogledal novozgrajene prostore in proizvodjo.

Nočno delo žena

Nočno delo žena še marsikje narašča namesto, da bi upadalo. Spoznanja pred katerimi še vsi prebudi zamižimo.

V Sloveniji dela še vedno okrog 18 tisoč žena in več kot 600 mladih delavcev v treh izmenah, torej tudi ponoči. In kar je še huje, njihovo število narašča.

Znano je, da je nočno delo zelo na porno in povzroča predvsem živčna obolenja. Zato ni priporočljivo niti za moške, še manj pa za ženske in mladino.

Na škodljive posledice nočnega dela so začeli opozarjati v večjih industrijskih deželah že proti koncu 18. stoletja. Mednarodno združenje za zakonsko varstvo delavcev je pripravilo konvencijo ali dogovor o prepovedi nočnega dela žena in otrok (znano pod imenom Bernska konvencija), ki je bila sprejeta leta 1906, podpisale pa so jo vse večje industrijske države. Naša država je pristopila k pravni ureditvi vprašanja nočnega dela žena in mladine s tem, da je 30. 12. 1955 podpisala konvencijo št. 89 o nočnem delu žensk v industriji.

Nočno delo žena in mladine pa se vztrajno širi, tako po številu podjetij, še bolj intenzivno pa po številu žensk, v posameznih obratih. Politika stalnih podaljševanj dovoljenj za nočno delo pa kaže tudi na to, da

mного podjetij kljub poudarku, da gre samo za začasno uvedbo vse bolj prehajajo k redni uvedbi nočnega dela.

Problem nočnega dela žensk je še posebno pereč pri tekstilni industriji, kjer dela v nočni izmeni 2366 delavk in 126 mladoletnih delavcev. Odprava nočnega dela bi bila v tekstilni, kakor tudi v drugih industrijah le v večji modernizaciji in avtomatizaciji.

Razlogov, da se delovne organizacije zatekajo k nočnemu delu je še veliko in so često tudi opravičljivi. Vendar pa ne smemo pozabiti tudi tega, da se borimo za odpravo nočnega dela žensk že 16 let in smo v tem času zelo malo ali pa nič napredovali.

Kako pa v Novolesu?

V Novolesu je bilo včasih precej žensk, ki so delale v nočni izmeni. Zadnje čase pa se razne službe prizadevajo za odpravo nočnega dela žensk. Tako se je v zadnjem času zmanjšalo nočno delo žensk več kot za tričetrt. To je velik napredek, vendar pa se bomo vsi s sindikatom vred prizadevali za popolno ukinitve.

Kdaj bomo uspeli rešiti ta problem, še ne vemo, upamo pa, da čez leto ali dve ne bo pri nas več nočnega dela žensk.

Nabava paletnih vozičkov za TDP
Nabava vozičkov za lakirnico v TDP
— 20 kom

Nabava kombi vozila za potrebe servisne službe

V prihodnjih 15 letih bo postala Slovenija pohištvena velesila

Januarja nas je obiskal prof. ing. arh. Niko Kralj, predstojnik instituta za industrijsko oblikovanje v Ljubljani. Predaval je o razvoju pohištva v prihodnjih 10-15 letih. Ker je bilo predavanje zelo zanimivo, smo pripravili kratek povzetek tega predavanja za naše bralce.

V bližnji prihodnosti se obetajo v pohištveni industriji velike spremembe. Slovenija bo postala pohištvena velesila, ki bo lahko konkurirala vsem pohištvenim industrijam v svetu. »Računamo,« pravi prof. Kralj, »da bomo dobili v Ljubljani permanentni pohištveni razstavni center z veliko razstavno kvadraturou.«

Prav tako bo Slovenija uspela tudi z internacionalnim oblikovalnim natečajem, salonom in Bienalom, ter tako še bolj utrdila svoje ime v svetu. Seveda pa bomo morali vložiti še veliko sredstev za mehanizacijo in avtomatizacijo. Vzporedno s tem pa se bo moralo vsaj 2 do 3 krat povečati raziskovalno delo v pohištveni industriji.

Z vsakoletnim naraščanjem mehanizacije v kuhinjah bodo nastale tudi večje spremembe v oblikovanju in načrtovanju kuhinjskih elementov. Tako predvideva prof. ing. arhitekt Kralj, da se bo laboratorijska kuhinja v prihodnjih 15 letih umaknila dnevni kuhinji. Prav tako pa bo v Evropi in v svetu prišlo do vgrajenih kuhinj in garderobnih omar. V kuhinjah bo prevladovalo več naravnega lesa in več barv.

V prihodnosti bo prevladovala plastika, vendar obrnjeno: plastične mase imajo sedaj dekorativno, les pa konstruktivno funkcijo. Bodoče plastične mase pa naj bi imele konstruktivno, les pa dekorativno funkcijo.

Prav tako kot plastične mase pa se bo uveljavilo tudi pleksi steklo v funkcijah z drugimi materiali.

Posebej se bodo uveljavili še eksotični lesovi, od domačih pa predvsem hrast, ki mu obetajo veliko prihodnost.

Seveda pa bo ves ta razvoj spremljala huda konkurenca še posebej med oblikovalci in producenti.

Samoupravna kronika

Odbor za proizvodnjo in razvoj, je na svoji seji 10. 2. 1972 sklenil, da se razširi že obstoječa telefonska centrala in uredi ter razširi interno telefonsko omrežje v Novolesu.

Centrala je sicer predvidena v planu za leto 1973, vendar je zaradi dolgega dobavnega roka naročilo potrebno realizirati že v letošnjem letu, in sicer najkasneje do 28. 2. 1972.

Cena opreme za razširitev telefonske centrale je 66,579,00 din.

Ob pregledu republiškega inšpektorja parnih kotlov je bilo ugotovljeno nezadovoljno stanje kotla, ki varnostno ogroža obrat TDP.

Ker obratovanje kotla ni več možno in varno, ostane le ta možnost, da se nabavi nov kotel, ostala toplotna pa se preloži na ugodnejši čas. Cena kotla 280 stane približno 20.000,00 din.

TDP-ju je odbor za proizvodnjo in razvoj odobril kopirni stroj »Wigomat« Ekonomsko tehnološko utemeljitev sta podala tov. Pečar in ing. Bajt.

Z nabavo »Wigomata« bo manj ope-

racij in večja pretočnost, sprostile se bodo prostorne in strojne kapacitete, krajši izdelovalni časi, olajšan bo tudi transport in poenostavitev tehnologije.

Ekonomska utemeljitev:

Nov stroj stane 1,200.000,00 din

Radomlje ga ponuja za 500.000,00 din

Pogoji plačila so 50% takoj
50% do januarja 1973 leta.

Na internem sestanku je odbor odobril tudi nabavo prikolice za prevažanje hrane. Prikolica bo kupljena na razprodaji po ugodni ceni 3.000,00 din.

Na svoji 16. seji 16. 3. 1972 je odbor za proizvodnjo in razvoj odobril ureditev medfaznega skladišča v TDP, za kar obrat potrebuje 250 kom box palet in paletni viličar. Z ureditvijo medfaznega skladišča bo obrat pridobil dragocen prostor za nove stroje v podaljšku strojne linije.

Preureditev ventilacije — nova zračna linija v TDP

5 minut s samoupravljalci

Novina Viljem

Novina Viljem je doma iz Dolenjskih Toplic, dela pa na žerjavu Metalne. Na tem delovnem mestu dela že od začetka obratovanja tega žerjava.

Precej visoko sem se moral povzpeti, da sem prišel do kabine v kateri sedi in upravlja žerjav naš Viljem. Moram pa že zapisati, da je bil ta intervju na najvišji ravni in sem tako imel vsaj enkrat vse pod seboj.

— **Tov. Novina, kje ste se izurili za delo na žerjavu?**

Takoj ob prihodu v podjetje so me poslali na tečaj v Štore pri Celju. Tam sem ostal 6 tednov in si pridobil kvalifikacijo za upravljanje z žerjavom.

— **Ste s svojim delom zadovoljni?**

Zadovoljen sem. Je pa precej drobnih stvari, ki še kako vplivajo na dobro počutje v kabini. Pozimi je tu gori strupeno mrzlo, ker se je originalna pečica, ki je ogrevala kabino pokvarila, nove pa kljub intervenciji še niso montirali. Vsakdo si lahko zamišlja kako je v hudi zimi. Lestve, po katerih se vzpenjam v kabino, so ledene in moram paziti, da mi ne spodrsne. Najprej odmečem sneg in šele nato grem lahko v kabino. Tu pa me kljub zimski obleki zebe. Poleti pa je tukaj med tem železjem huda vročina. V vsakem letnem času so delovni pogoji precej težki.

— **Koliko kubikov preložite na dan?**

To je odvisno od dovoza in odpreme. Dovoza je približno 150 - 200 kubikov dnevno in na žagi okoli 160 kubikov. Veliko pa je raznega premikanja, nakladanja desk, hlodov in drugega zlaganja. Včasih preložim tudi do 400 m³ dnevno.

— **Ste zadovoljni z osebnim dohodkom?**

Plača bi bila lahko boljša, že z ozirom na precej težke delovne pogoje.

— **Imate kaj strahu pred višino?**

Nič, saj mislim, da je to tudi eden izmed pogojev, da lahko opravljam to delo.

Mislim pa, da se človek vsemu privadi. In tako tudi višini.

Skoraj mu ne bi verjel, da se človek lahko privadi višini. Zase lahko trdim, da se mi je precej vrtele v glavi, ko sem se spuščal nazaj na zemljo.

Vidmar Franc

Vidmar Franc dela v Novolesu že 15 let. Kot izučeni mizar je delal že na različnih delovnih mestih: osem let v parketarni, v zabojarji 5 let, na sedanjem delovnem mestu pa dela približno dve leti.

— **Kakšno je vaše delovno mesto?**

Največkrat mi pravijo kar »leteči« mizar, čeprav ne letam, ampak se vozim okoli. Pravi naziv mojega delovnega mesta pa je mizar za odklanjanje reklamacij na pohištvo. Delo je zelo zanimivo pa tudi naporno. Naporno v toliko, ker sem zelo zelo malo doma. Največkrat potujem v Beograd, Novi Sad, Split in druge kraje Jugoslavije.

Moje delo je odpravljanje proizvodnih napak ter poškodb, ki nastanejo zaradi transporta ali nepravilne montaže. Največ dela pa imam zaradi nepravilne montaže.

V začetku mojega dela je prihajalo veliko reklamacij zaradi nekompletne pakiranja (dvoje levih vrat, ne-

uskajane barve, manjkajoči deli itd.). V zadnjem času tovarna stilnega pohištva vedno bolj pazi in kontrolira, da se ne bi dogajale take napake. Rezultat tega je tudi manjše število reklamacij te vrste. Najbolj pogosti vzroki pritožb in reklamacij v TPP pa prihaja zaradi različnih nians tapetniškega blaga. Tovarna ploskovnega pohištva se trudi, da bi odklonila te napake, toda največkrat si ne more veliko pomagati, ker pač dobiva več bal blaga pod eno številko. Posamezne bale pa se razlikujejo. Podjetje verjetno tudi pritiska na pošiljatelja, naj bolj pazi pri odpremi. Nihče namreč ne verjame, če mu razlagam in dopovedujem, da za to ni kriv Novoles temveč pošiljatelj blaga. Se največkrat sem jaz tisti grešni kozel, ki je za vse kriv. Včasih imam tak občutek, ko pri strankah popravljam posamezne kose pohištva, da mi bo zdaj zdaj kaj težkega priletelo v glavo. V takih primerih skrivaj pogledujem proti vratom, skozi katera bom v naglici pobegnil.

Nekatere stranke so že tako natančne in sitne, da je joj. Pazite kam boste stopili! Ne hodite po parketu! Le kdo bo za vami pospravljaj? Ali pa. Le kje ste toliko časa hodili, kaj pa mislite? Boste že videli, moj mož ima visok položaj, vam bo že on pokazal.

V takih primerih hitim kar se da in gledam, da čimprej opravi svoje delo. So pa tudi prijazni ljudje, ki me počastijo s kavico ali konjakom. Pri takih strankah je prijetno delati.

— **Kako pa imate urejen svoj »servis«, če ga lahko tako imenujemo?**

Najhuje je v tem, ker ne morem voziti s seboj vsega potrebnega materiala. Tako se zgodi, da včasih tudi ne morem odpraviti kakšnih večjih napak. Kupec mora tako čakati, da se ponovno vrnem in pripeljem manjkajoči del. Posebne težave nastajajo zaradi izdelkov, ki se pri nas več ne izdelujejo in mora potem tovarna specialno za reklamacijo izdelati novi del.

— **Kako ste zadovoljni z osebnimi dohodki?**

Se kar. Plača je sicer srednja. Kar pa mi nanese, so moje nadure, ki jih praktično moram delati. Kadar sem na poti, traja moj delovni čas od zjutraj, do kasnega večera. Včasih pa delam tudi do polnoči, če so le stranke za to.

Drug problem pa je kilometrina. S podražitvijo bencina sem precej udarjen po žepu. Včasih prevozim na dan tudi po 500 km. Koliko sem potem na »izgubi« tak dan, je lahko izračunati.

Afriški les

Naše podjetje je pravkar prišlo v tretje leto načrtne nabave in predlave uvoznih hlodov iz Zpadne Afrike. V dveh letih, to je od marca 1970 do marca 1972, smo pripeljali skoraj 25.000 m³ hlodov raznih vrst. Največ je bilo okoume-ja, sambe, ajous, framire in tiama. Samo po nekaj sto m³ pa akója, kotoja, acájoua, črne limbe in frake. Hlode smo kupili v Gabonu, LR Kongu, Slonokoščeni obali, Kamerunu, Večina hlodov smo pripeljali v Trst in Reko z ladjami Loyd Triestino, Transwooda iz Ravenne in Delmasom.

V Trstu moramo omeniti pomemben delež špediterja Centralšpeda, ki je z dobro organizacijo dela pri razkladanju veliko prispeval k uspešnemu poslovanju.

V zadnjem času resno sodelujemo pri nabavi tropske hlodovine z »Javorjem« iz Pivke. Skupaj kupujemo od eksplotatorjev direktno, s pomočjo našega agenta v Franciji ing. Herljevića iz Marsella, ki dela pod firmo ACODEX. Škoda je le, da ne moremo sami spoznati značilnost afriškega tržišča neposredno in to lahko spremljamo le iz tiska in razgovorov, kar pa ni vedno objektivno. Vendar se je tudi tu obrnilo na bolje in je prav sedaj naš predstavnik v Centralnoafriški republiki.

Ladijski prostor iščemo in najemamo sami. Prvo leto, ko smo se šele pojavili na tem trgu, je bilo težko, sedaj pa so nas spoznali in nje več takšnih težav s prevozi. Ladijski prostor najemamo praviloma 4 mesece pred nakladanjem.

Iz Zahodne Afrike vozita v severni Jadran dve ladijski družbi, to sta jugoslovanska družba — Splošna plovba Piran s 4 ladjami in tržaška Loyd Triestino s 6 ladjami. Poleg teh ladjarjev se pojavljajo občasno »outsiderji«, ki s svojo kon-

kurenčnostjo močno vplivajo na tarifno politiko brodarjev.

Omenil bom nekatere značilnosti tržišča tropske hlodovine v Afriki in doma.

Afriški trg je vedno poln nepredvidenih in neusmerjenih tokov, težav in presenečenj, ki otežujejo preglednost in načrtnost.

Cene, ki so bile koncem leta 1970 umirjene, so pred dobrim letom začele nesorazmerno naraščati.

Povpraševanje je naglo naraščalo in izvozniki niso mogli slediti potrebam s svojim umirjenim programom. Nekateri kupci po se zalagali z velikimi zalogami, to pa so izvozniki izkoristili in povečali cene tudi za 20%.

Lesi je pričelo primanjkovati in pričakovati je bilo, da bo v deževni dobi še večje povečanje cen. Deževna doba pa ni bila izrazita in je omogočila še kar veliko proizvodnjo. Tako so cene ostale v okvirih prvih mesecev in ni bilo večjih nihanj, razen prj hitro pokvarljivih vrstah (samba, limba), kjer je bilo opaziti rahlo znižanje cen. Vse skupaj pa se je poslabšalo zopet z mednarodno monetarno krizo, ko nihče ni hotel tvegati z večjim zalogami; ne prodajalci, ne kupci, poleg tega pa se je neizrazita deževna doba potegnila za dober mesec in so cene poskočile. Z ureditvijo valutarnih sprememb pa zopet beležimo vzpon cen. V Afriki so se povečale izvozne tarife od 0,5 do 7\$ USA, ki jih moramo plačati mi — to je kupci. Povečale so se tovarnina na ladjah za cca 6%, ko smo morali plačevati tako imenovani »bunker surcharge« za gorivo. To so sicer kasneje ukinili, a se je v istem času po konferenci ladjarjev zvišala prevozna tarifa za 10%.

Pri naši glavni vrsti okoume pa so nastopile še druge težave. Do 1. novembra 1971 je prodajala okoume meddržavna monopolna družba OBAAE, ki je delovala na območju držav Gabon in LR Kongo. Ta se je s 1. novembrom razdelila v dve druž-

bi; v vsaki državi je ena.

Gabonska družba Offic Nationales des Bois du Gabon proda cca 80% vsega okoumeja, Kongoška družba Office Congolais de Okoume pa 20% okoumeja. Vsaka družba ima svojo politiko prodaje.

Kongoška družba eksploatira samo najvrednejše kvalitete, tako da je naša mešanica kvalitete približno 40% dražja. S tem smo bili mi onemogočeni, da bi se vključili v posle. Gabonska družba pa je zaradi prepovedi svoje vlade odpovedala izvoz v vrsto Evropskih držav, med drugimi tudi Jugoslaviji. Zaradi vsega tega okoumeja v Evropi ni, alj pa je zelo drag. Le z veliko muko se nam je posrečilo dobiti pogodbo za 4.000 m³ za prvo polletje 1972. Primanjkljaj bomo morali pokriti z drugimi vrstami, ki jih imamo trenutno na preizkušnji ali pa jih bomo še dobili. Naši sosedje Italijani so okoume v veliki meri nadomestili s črno limbo ali ilombo.

Prave težave pa se začnajo v uvozu teh lesov pravzaprav na jugoslovanski meji. V letu dni smo doživeli dve veliki devalvaciji dinarja. Podražil se je prevoz z železnico in v juliju so se povečali stroški na carini od 6% na 10%.

Vsa ta dogajanja je seveda težko predvidevati in je težko načrtovati potrebe po uvozu in prodaji.

In zakaj uporabljamo te lesove pri nas? Okoume je idealna vrsta za proizvodnjo vezanih plošč. Luščimo prav tako tiama. Na žagi pa žagamo sambo in framire. Ostale vrste pa so bile ali pa so sedaj na preizkušnji v TVP ali na žagi. Rezultati teh preizkusov bodo kmalu znani in takrat se bomo odločili za vrsto, ki bo za nas najugodnejša.

Toliko o nabavi. O prodaji pa bomo, upam, kmalu kaj prebrali v našem glasilu, ko se bodo oglasili naši komercialisti.

ing. Boštjan Japelj

Izobraževanje

Služba izobraževanja bo kot vsa ta leta tudi letos organizirala seminarje za novo sprejete delavce, kjer se bodo novinci seznanili z delavskim samoupravljanjem, delovno disciplino, varstvom pri delu ter našimi obrati.

Večkrat pa smo pri organizaciji teh seminarjev opazili, da jih vsi delavci ne obiskujejo, zato se tudi ne čudimo, da potem ti delavci o marsičem niso poučeni: kaj se dogaja v podjetju, kdo je komu nadrejen in kakšne so dolžnosti in pravice, kaj v podjetju delamo in katere obrate imamo. Menimo, da bi mladi ljudje to morali vedeti, zato želimo, da se teh seminarjev udeležujejo. Tudi naša mladinska organizacija bi morala mladince vzpodbujati na izobra-

ževanje ali pa celo sama organizirati razna predavanja.

Ker mora biti vsak delavec v našem podjetju poučen o varstvu pri delu in mora opraviti po zakonu tudi preizkus znanja, organiziramo skupno z varnostno službo tečajje, kjer delavce poučujemo o varstveni zakonodaji, pravilnem in varnem delu na strojih, zaščitnih napravah itd. Delavci se morajo zavedati, da je to poučevanje namenjeno le njim za njihovo varno delo, zato priporočamo, da navodila, ki jih izdajamo v obliki skript prešturirajo in se po njih ravnajo. Če bi vsi delavci upoštevali to, kar jih njihovi predpostavljeni uče, bi se nedvomno nezgode zmanjšale in ne bi prišlo do tolikih revmatičnih obolenj (prepih). Skratka, zadovoljni bi bili delavci in tudi podjetje samo, ker bi se dnevi bolniškega dopusta občutno zmanjšali.

Vsem v podjetju je znano, da se delavcem, ki nimajo potrebne izobrazbe oziroma kvalifikacije za delovno mesto, zmanjša osebni dohodek za 4,7 ali 11%. Da bi delavcem pomagali do boljšega osebnega dohodka, je služba izobraževanja že v letu 1971 izdelala program, po katerem smo pričeli delavce poučevati, da bi si pridobili strokovno usposobljenost za delovno mesto. Po končanem tečaju si delavci pridobe naziv priučenega delavca lesne stroke in s tem tudi višji osebni dohodek. Trenutno obiskuje te seminarje preko 30 delavcev. Ker so predavanja zvezana z velikimi stroški, priporočamo vsem delavcem, ki so ta vabila prejeli, da predavanja redno obiskujejo. V primeru, da si ne žele pridobiti kvalifikacije in s tem izboljšati svoj osebni dohodek, naj to takoj povedo na samem začetku, da bomo

(nadaljevanje na 5. strani)

Koliko nas je prišlo lansko leto?

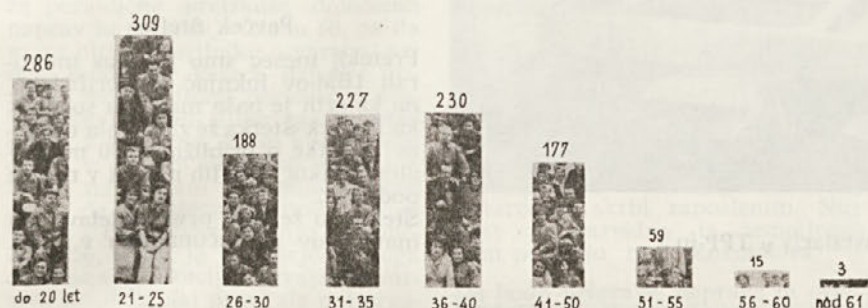
V letu 1971 smo sprejeli 343 delavcev, odšlo pa jih je 226. Z višjo izobrazbo je prišel v podjetje 1, s srednjo 10, kvalificiranih 16, ostalo pa so bili polkvalificirani in nekvalificirani.

Struktura zaposlenih po strokovni usposobljenosti je bila ob koncu leta 1971 naslednja:
Usposobljenost

visoka strokovna izobrazba	16
višja strokovna izobrazba	13
srednja strokovna izobrazba	85
visoka kvalifikacija	33
kvalifikacija	132
nekvalificirani	1240

Starostna struktura vseh zaposlenih, izražena v odstotkih glede na posamezne starostne razrede, ponazarja naslednji stolp diagrama:

Starostna struktura zaposlenih

Uvajanje druge izmene v TSP

Vse večja intenzifikacija proizvodnje v Novolesu, je nova kvaliteta, ki tudi mimo obrata TSP ne more iti brez posledice, posebno še, ker so v bližnji preteklosti bila tudi le sem vložena znatna finančna sredstva, predvsem v opremo Visokoproduktivni moderni stroji, ki so instalirani po celem obratu na približno 500 m² delovne površine, bi lahko ob ustrezni kompletaciji s še nekaterimi manjšimi stroji in ureditvijo notranjega transporta dali bistveno večjo proizvodnjo, če bi delali še nadaljnih osem ur.

Tudi kadrovska sestava, ki dela po sistemu timskega ukrepanja, bi s še nekaterimi okrepitvami, predvsem v neposredni proizvodnji, zmožel tudi težave, ki jih prinaša s seboj druga zmena.

Nazadnje pa moramo upoštevati, da je po našem povištvu vse večje povpraševanje, saj pri nekaterih izdelkih nikakor ne moremo kriti povpraševanja, ki pa je še vedno v porastu. Elaborat, ki je vsota izračunov in analiz, katerega je sestavila tehnološka grupa v TSP je bil sestavljen na osnovi povečanja proizvodnje obstoječega programa. S tem ni rečeno, da obrat ni sposoben proizvajati novega povištvu drugih oblik, vendar je pri takih izračunih najlažje, če bazirajo na stvareh, ki so že poznane.

Mislimo, da je stopnja standardira-

nja elementov in artiklov že toliko visoka, da bi bila najbolj rentabilna proizvodnja v sedanji smeri, posebno še, če upoštevamo, da smo ravno v kombinirani proizvodnji masiva — ploskev, korak pred konkurenco. Upoštevati je treba, da bi bilo potrebno v Novolesu še bolj specializirati proizvodnjo in bi TSP lahko prevzel določene artikle od drugih tovarn, ker ima ustrezno opremo za kombinirano proizvodnjo

Precejšnje možnosti pa so tudi pri razvijanju kooperacije med obrati, ki nikakor še ni oživila, tako kot bi bilo primerno in ekonomsko utemeljeno.

Prj izračunavanju možnosti uvedbe druge izmene smo prišli do mnogih podatkov, ki celo nam, ki delamo v obratu, razkrivajo nekatere stvari v precej drugi luči, kot smo sodili. Skratka, sedaj mnogo bolje poznamo sami sebe.

Kot noben obrat, tako tudi TSP ni brez ozkih grl, katerih odprava bo naša prva naloga pri uvedbi II. izmene. Seveda bodo potrebna še pred začetkom popoldanskega dela določena vlaganja, ki bodo namenjena predvsem odpravi ozkih grl, ki so v lakirnici in pri sušenju, strojnem brušenju ploskve, kjer že sedaj delamo v dveh izmenah (v lakirnici celo 2,2 izmene). Če pa bi primerjali vloženo vsoto s končnim učinkom, potem ugotavljamo, da bi

bila vloga minimalna, kar pa je razumljivo, saj moramo upoštevati, da ima TSP že precej modernih strojev, ki pa niso usklajeni v kapacitetah.

Ker se uvedba druge izmene ne more izvesti čez noč, bo prehodna doba trajala približno šest mesecev od starta Le-ta pa bi bil ob pogonu dveh novih strojev, to sta pretočna brusilka in stroj za valjčno nanašanje barve. Po šestih mesecih bi morala biti izmena kompletna, bruto proizvodnja pa nekako na višini TVP in TDP, tako, da bi imeli tri približno enako močne obrate.

Verjetno bo pri uvajanju druge izmene eno od ključnih vprašanj, kje dobiti delavce, ki bodo skrbeli, da se bodo naši stroji vrteli tudi popolne. Izračuni kažejo potrebo 70 do 80 ljudi, kar pa je za našo kadrovske službo trenutno nerešljiv problem.

Slavko Medle

Izobraževanje

(nadaljevanje iz 4. strani)

lahko vključili v seznam tiste, ki si to žele.

Letos nameravamo tudi za naš srednji kader organizirati razna predavanja, ker smatramo, da tudi temu primanjkuje precej organizacijskega znanja, dela z ljudmi, ekonomike itd.

Zavedamo pa se tudi da je za strokovne kadre težko, zato smo sklenili učne pogodbe za dva mizarja, dva strojna ključavničarja in dva električarja. Vsi ti vajenci so trenutno v poklicnih šolah in bodo junija prišli nazaj na prakso.

Skupno s kadrovske službo smo v februarju obiskali vse osme razrede osnovnih šol in seznanili učence, da bo v Novem mestu ponovno odprt dislociran oddelek Tehniške srednje šole lesne stroke.

Največji problem v podjetju, ki je vezan z velikimi finančnimi stroški pa so naši žerjavisti, vilicarji in strojniki. Te ljudi moramo pošiljati na izobraževanje izven podjetja. Delavci, ki te tečaje opravijo, si pridobijo na račun podjetja svojo strokovno usposobljenost za ključna delovna mesta in nas vsak stane več kot letoletna štipendija študenta na višji šoli.

Delo izobraževalne službe je za letošnje leto samo v kratkem prikazano, menimo, da bo dovolj pestro in če bodo službi pomagali vsi obratovodji in vodji služb, bomo lahko opravičili denar, ki je namenjen za izobraževanje in dosegli zaželjene uspehe.

Servisna dejavnost v Novolesu

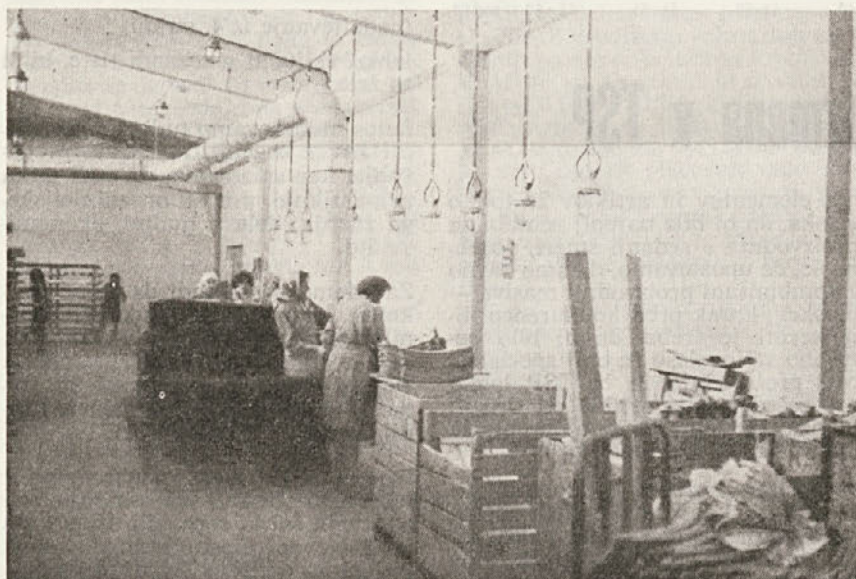
Razdelilna omara za komplet elektroinstalacij v TPP-ju

Pavček Štefka

Pretekli mesec smo pri nas montirali IBM-ov luknjač in verificirko, na katerih je naša marljiva sodelavka Pavček Štefka že zluknjala osnovne podatke o približno 6000 materialih, kolikor smo jih našteali v našem podjetju.

Stekle so že tudi prve obdelave teh materialov na računalniku v Lisci.

Novo instalirane luči nad brusilnimi mizami v TDP-ju. Delo elektro delavnice

Energetski oddelek

Meseca februarja je energetski oddelek proizvedel preko 500.000 Kwh in s tem presegel svojo normo za cca 30-40.000 Kwh. To je za mesec februar, ki je že tako krajši in še zimski povrh še kako pomemben uspeh. Za mesec marec še ni končnih podatkov, vendar upamo, je dejal Martinčič Peter, da bomo dosegli, če ne preseglji uspehe februarja. Po zadnjih podatkih krije energetski oddelek 2/3 električne energije, ostalo pa še vedno dobivamo od elektrogospodarstva Novo mesto. Lansko leto je bil rezultat še pol na pol.

Energetskemu oddelku za njegove uspehe iskreno čestitamo.

**Sodelujte redno
v svojem listu**

Naše žene ob proslavi svojega praznika 8. marca

Smisel periodičnih pregledov naprav, priprav in orodja

S precejšnjo zamudo smo tudi v naši organizaciji pristopili k izvajanju zakonskih določil za preglede strojev in naprav.

Pred razlago, oziroma ugotovitvijo smisla periodičnih pregledov naprav, priprav in orodja smo se v našem podjetju odločili realizirati in dokončno uvesti omenjene preglede.

Temeljni zakon o varstvu pri delu v 70. členu določa, da mora organizacija poskrbeti med drugim tudi za periodične preizkuse določenih naprav in priprav, v členu 60. pa da mora biti v pravilniku o varstvu pri delu določeno, katere delovne priprave morajo imeti periodično preizkušnjo in način njihovega preizkušanja, v 63. členu, da so vse vodilne osebe v delovni organizaciji dolžne vsaka na svojem področju skrbeti za to, da so delovne priprave in naprave v brezhibnem stanju in končno v 56. členu je poudarjena vloga delovne organizacije v izvajanju varstva pri delu, saj pravi, da naj organizacija izkorišča izkušnje, uvaja popolnejše varnostne ukrepe in dosežke, ki bodo pripomogli k izboljšanju varstva pri delu.

V 64. členu pravilnika o splošnih ukrepih in normativih za varstvo pri delu z delovnimi pripravami in napravami je določeno, da morajo biti priprave, naprave in orodja vselej brezhibni. Potrebno jih je večkrat pregledati in po potrebi preiskati. Člen tudi določa, da mora organizacija določiti v svojem splošnem aktu obseg, način in roke za preglede in preiskave priprav, naprav in orodja ter postopek za njihovo vzdrževanje.

Ta pisana pravila, oziroma členi zakona so nas prisilila k temu ukrepu, vendar pa na drugi strani tudi logično razmišljaje s strani varnostne službe, ki bi si z uvedbo periodičnih pregledov v veliki meri olajšala delo in vzporedno s tem izboljšala delovne pogoje v tovarni in zagotovila varno delo delavcev, ter načrtno vzdrževanje.

To je splošno rečeno, konkretno pa bi izgledalo takole: želimo, da bi preračunano življenjsko dobo stroja, naprave ali orodja kar se da podaljšali, da bi bilo čim manj zastojev zaradi okvar. Da to dosežemo, moramo stroje, naprave in orodja zavarovati pred škodljivimi atmosferskimi vplivi, vplivi kemikalij, poskrbeti za nepreobremenjenost in za solidno vzdrževanje.

Da bi do tega prišli, nas vodi misel, da je potrebno poskrbeti za preventivo, torej za pravočasno odkrivanje napak, nepravilnega ravnanja in iztrošenosti, kar je dosegljivo s pri-

merno urejenimi periodičnimi pregledi.

Vzdrževanje strojev v stanju, da niso nevarni delavcem, je ozko povezano z vzdrževanjem, ki je potrebno zaradi preprečitve zastojev proizvodnje. Vrsta okvar, ki povzročijo nenormalno delovanje stroja, je lahko tudi vzrok nezgode pri delu, v vsakem primeru pa nezgoda pri delu povzroči tudi zastoj stroja zaradi raziskav vzrokov nezgode, kot drugi vzrok pa povzročita materialne stroške.

Na podlagi praktičnih izkušenj drugih podjetij kot iz zakonodaje sledi, da je nujno vzpostaviti čim tesnejše sodelovanje varnostne službe in ostalih prizadetih služb, da bo poskrbljeno za tako urejenost naprav, priprav in orodja, da ne bodo povzročale skrbi zaposlenim. Nujnost je razvidna iz temeljnega voma pri delu, tudi sankcionira.

Da bodo priprave, naprave in orodja vedno brezhibna, je potrebno poskrbeti za:

1. izvajanje pregledov pred pričetkom dela
2. izvajanje kontrolnih pregledov
3. izvajanje temeljnih pregledov
4. določitev opravil pri pregledih
5. določitev osebe, ki je dolžna opr.

- viti pregled oz. članov komisije
6. določitev osebe, ki bo zadolžena za stroj
 7. uvedbo evidence

Posebno zanimiva in koristna za razne službe in podjetje kot tako, bi bila primerno vodena evidenca, ki bi omogočala:

1. planiranje nakupa rezervnih delov
2. planiranje nakupa novih strojev
3. ugotavljanje strokovnosti in vestnosti tistih, ki so bili določeni za izvrševanje periodičnih pregledov
4. ugotavljanje strokovnosti in vestnosti tistih, ki so bili določeni za odpravo napak
5. ugotavljanje nepoučenosti zaposlenih in s tem možnost planiranja ustreznega poučevanja

Mislím, da je na vprašanje smisla uvajanja periodičnih pregledov naprav, priprav in orodja na kratko, do neke mere nazorno pojasnjeno in dogovorjeno. Jasno je, da te zamisli in potrebe ne more uvesti posameznik, temveč je nujno potrebna pomoč in sodelovanje ne samo s strani prizadetih služb, temveč cellega podjetja.

Uvodoma omenjena odločitev torej lahko ostane res samo omenjena, ali pa načeta, če vsi zainteresirani člani kolektiva ne bodo imeli razumevanja za to, kajti skoraj vsaka zamisel na papirju izgleda dokaj preprosta in izvedljiva. Ko pa je potrebno preiti iz administrativnih ukrepov do praktičnih posegov, se zadeva neverjetno hitro opusti iz ne-rešljivo navedenih vzrokov. Opozorilo se zdi še kako potrebno v tem primeru, saj gre za realizacijo novine, katere so le redka podjetja v Sloveniji osvojila in v popolnosti uvedla.

Ugodnost članov AMZJ

Mnogi lastniki motornih vozil ne vedo, kakšne ugodnosti uživajo, če so člani Avto-moto društva. Zato naj vas seznanimo z njimi.

Letos opravlja Avto-moto zveza za člane naslednje brezplačne storitve:

- letni **tehnični pregled vozila**,
- službo **pomoč informacije na poziv**,
- pregled in nastavitve **žarometov**,
- pregled **zavor**,
- pregled **podvozja** avtomobila,
- službo **pravne pomoči** prek svojih pogodbenih odvetnikov
- in pravno pomoč in zaščito v inozemstvu.

Vsak član dobi:

- knjižico **avto turing pomoč** s kuponi za brezplačne storitve,
 - mesečno člansko glasilo **Moto revija**,
 - informativni priročnik **Kompas AMSJ**,
 - **nalepnico** za avtomobil in **obesek** za avtomobilске ključe.
- Članom je lahko na voljo:**
- **kreditno pismo** v vrednosti 8.000 dinarjev za pomoč pri potovanju v **Jugoslaviji**
 - **kreditno pismo** za plačilo storitev in pomoč v **inozemstvu** v vrednosti 500 švicarskih frankov s kuponi za vrnitev poškodovanega ali pokvarjenega vozila in potnikov v domovino.
 - mednarodna **knjižica za taborjenje**, ki daje pravico do posebnih ugodnosti v avtokampih v Jugoslaviji in v tujini.
 - ugodnosti, ki jih dajejo pri svojih storitvah delovne organizacije, vključene v sistem AMZJ PRIPOROČA.
- Vseh teh ugodnosti je lahko deležen le tisti voznik motornega vozila, ki se včlani v Avto-moto društvo.
- Zato število članstva iz leta v leto narašča.
- V AMZJ se lahko vključite pri svojem področnem Avto-moto društvu.

Nagradna križanka

				Jazz pevka Nacka	Ujeti človek		Svetop. ime	Pralni prašek	Ivan Dolsko	Tangens v zensko ime	Trinito- toluol	Zadetek pri nogom.
	Razredni dnevnik	Zavrnjena obtožba	Žija dnevnik	oddelki vagona								
				Iljušin								
Letov. lostri						Mrzlo						
Storo- grški slikar						Ivan Tavčar			MTL Potovna žival			
Zvezna republika Nembija				Živkov Todor		beško m. ime Kutina					Presta- vitve	EKROAIK
Kubanski zunanj minister (RAUL)				Enica Izdelov. svile				Evropsko gorovje				
Elke Sommer			Zora				Resem hvalnica	igralce Douglas J				
Dubravka Tomšič			Vpitje Pokrivalo			Opus			storo- grški Lon			
ZGB. TV napov. (Jasmina)					Tojse	Zagreb. nog. klub Zgoli						
Italec				Pod Nikelj				16. črka abc.		Oslovska glas		
Pidanje								Prva strelna orožje				
Obri									geom. pojem			

Pred spomladanskim zagrebškim velesejmom

Mednarodni spomladanski zagrebški velesejem v Zagrebu bo od 17. do 23. aprila. Udeležilo se ga bo čez 1500 razstavljalcev iz okrog 30 držav s približno 200 000 izdelki.

V okviru razstav blaga za široko potrošnjo bo ločeno ustrezni sejem, da lje revija sodobnega oblačenja, 12. sejem prehrane in 15. sejem obrti. Na sporedu bodo še sledeče specializirane prireditve: 3. mednarodni sejem embalaže in plastike »Plastipak«, 17. mednarodna razstava merilne in preciznostne tehnike ter avtomatizacije, 6. mednarodni sejem gradbeništva, 4. mednarodni sejem rudarstva, 2. mednarodna razstava opreme in sredstve za civilno zaščito »Inter-protex« ter še 3. mednarodna razstava strokovnega in znanstvenega čtiva.

Novoles bo razstavljal spalnici »Nada« variant in Monjo, regale - ame-

riški program. Ti regali bodo prvi-krat prikazani na sejmu, z namenom, da vidimo kako bodo reagirali kupci na ta program.

Tovarna stilnega pohištva bo razstavljala svoj stilni program: jedilnico »Monaco«, delavni kabinet Paris, dnevno sobo »Como« z novo stilno sedežno garnituro.

TDP pa bo razstavljala gugalnike.

Ob izgubi naše drage mame

BUKOVEC MARIJE

iz Vavte vasi, se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam nudili pomoč, ji darovali cvetja in jo spremili na zadnji poti

družina Bukovec

Rešitve križank:

Za prejšnjo nagradno križanko je prišlo nekaj čez 70 rešitev. Zreb je določil:

1. nagrada: Blažič Miha
2. nagrada: Snidaršič Jadranko
3. nagrada: Zaletel Sonja

Zrebanje je vodil Zaletel Vinko

Zbiralna akcija odpadnega papirja

Za hitrejši razvoj onkološkega inštituta je mladinska organizacija izvedla akcijo zbiranja papirja, ki je trajala do 19. 3. 1972.

Mladinci so ves denar, ki so ga dobili za odpadni papir poslali na onkološki inštitut v Ljubljano.

Ureja uredniški odbor. Glavni in odgovorni urednik: Marjan MAZNIK, Izdaja delavski svet Lesnega kombinata »NOVOLES« v Straži pri Novem mestu. Naklada 1600 izvodov. Tisk: KNJIGOTISK Novo mesto